

Arkivklustret - möte MKC den 14 december 2011

Den 14 december träffades arkivklustret på MKC i Fränsta, för samtal med Rolf Källman, Sanja Halling och Johanna Berg från Digisam - samordningssekretariatet för digitalisering av kulturarv, vid Riksarkivet.

Digisam

Efter en presentationsrunda berättade Källman om uppdraget och organisationen av samordningssekretariatet. En rad satsningar styrdokument ligger bakom och påverkar uppdraget:

Den europeiska digitala agendan - http://ec.europa.eu/information_society/digital-agenda/index_en.htm

Europeana, - <http://www.europeana.eu/portal>

MSEG (Digital Libraries Initiative, Expert Groups: Member States Expert Group) - http://ec.europa.eu/information_society/activities/digital_libraries/cultural/index_en.htm

IT i människans tjänst - <http://www.regeringen.se/content/1/c6/17/72/56/99284160.pdf>

OBS! att det är nödvändigt att bryta ner detta till regionala planer -

<http://www.regeringen.se/sb/d/14268/a/180705>

Nationell strategi för digitalisering av kulturarvet - riktlinjer väntas innan årsskiftet 2011/2012.

e-Delegationens arbete - <http://www.edelegationen.se/>

Under 2011-2015 ska Digisam arbeta med kompetensuppbyggnad, samordning av digitaliseringsarbeten och sammanställa en rapport. Satsningen omfattar framförallt det statliga/nationella området kultur med 23 institutioner som RAÄ, KB, RA, centralmuseerna. Syftet är ett samordnat ABM K (kulturarv) vad gäller digitalisering.

Arbetet ska vidare vara skalbart för den regionala och lokala nivån, liksom för civilsamhället. Arbetet leds av en styrgrupp med företrädare för RAÄ, RA, KB och centralmuseerna. Olika referens- och fokusgrupper ska tillskapas under arbetets gång.

På denna presentation följde diskussioner om PSI-direktivet -

<http://www.sweden.gov.se/sb/d/12960/a/141999>, kostnaderna för digitalisering; enligt uppgifter från CollectionsTrust, England uppgår kostnaderna för att digitalisera det europeiska kulturarvet till 100 miljoner EUR + de s k evighetskostnaderna. Rolf gjorde också en kort utblick mot Finlands digitala bibliotek - Det nationella digitala biblioteket. En satsning som man kan hämta lärdom och inspiration från. Vi diskuterade även det nödvändiga brukarperspektivet och civilsamhällets roll.

Så redogjorde Rolf för den lista med frågor man ringat in som viktiga för Digisam, där användandet och definitionerna av begrepp hamnat i topp, liksom en samsyn vad gäller processer. Listan diskuterade, och här fick klustret en mer konkret bild av uppdraget, samt en mer konkret bild av hur klustret kan vara med och bidra samt påverka arbetet.

Arkivlänet - Arkivklustret

Lars-Gunnar Rönnkvist från Länsstyrelsen Västernorrland gjorde en kort presentation av länets tillväxtarbete och de innovationsområden som är prioriterade för regionen. Även arkivklustret presenterades, och Märta Molin kompletterade bilden genom att informera om arkivlänet - arkivklustret och den ABM-samverkan vi har i länet.

Kort sammanfattning Arkivlänet - Arkivklustret

Ett aktivt arkivnätverk har funnits sedan början av 1990-talet. Nätverk fungerade då främst för erfarenhetsutbyte - men är numera ett mer omfattande nätverk för utvecklingsarbete, tillväxt och projekt samt fortsatt kompetensutveckling och erfarenhetsutbyte.

Idag arbetar klustret efter två spår

- 1.) Det bredare spåret för fortbildnings- och erfarenhetsutbyte - idag kallat Arkivnätverk Y - <http://abm.murberget.se/arkivnatY.html>
- 2.) Det mer specifika spåret för utvecklingsarbete, tillväxt och projekt - idag kallat Arkivklustret. Klustret består av Riksarkivets enheter SVAR, MKC och landsarkivet, samt arkivvetenskapen vid MIUN och länets förenings- och näringslivsarkiv.

Båda nätverken koordineras helt vad gäller Arkivnätverk Y, och delvis vad gäller Arkivklustret av samverkansinitiativet ABM Resurs <http://abm.murberget.se>

Som stöd för klusterarbetet finns Länsstyrelsen Västernorrland, och klustret har varit och är prioriterat i tillväxksammanhang. Kopplingar finns även till länsstyrelsens myndighetssamverkansprojekt. Genom klustrets sammansättning finns goda förutsättningar för Triple Helix projekt. Arkivklustret finns med i olika projekt, vilka verkar både på den regionala och den nationella nivån samt på den europeiska som var fallet med arbetet med EuropeanaLocal <http://abm.murberget.se/europeanalocal> och med leveranser till portalen Europeana. <http://www.europeana.eu>

Just nu drivs två stora projekt på nationell nivå -

- 1.) Digidaily - Digidaily är ett utvecklingsprojekt där Riksarkivet tillsammans med Kungliga biblioteket och Mittuniversitetet ska utveckla rationella metoder och processer för digitalisering och texttolkning av dagstidningar.
<http://www.kb.se/om/projekt/Projekt-Digidaily/>
- 2.) e-arkiv/e-diarium - är ett projekt som drivs av Riksarkivet för att skapa ett "mellanarkiv" - ett e-arkiv - mellan förvaltningar och arkivmyndigheten, ett för myndigheterna och allmänheten transparent, sökbart e-arkiv.
http://abm.murberget.se/rapporter/e_arkiv110830.html

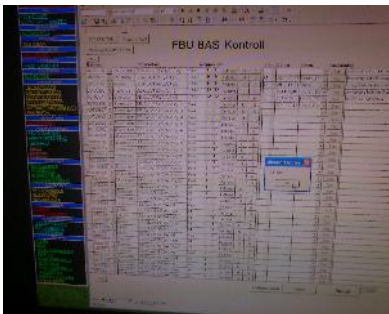
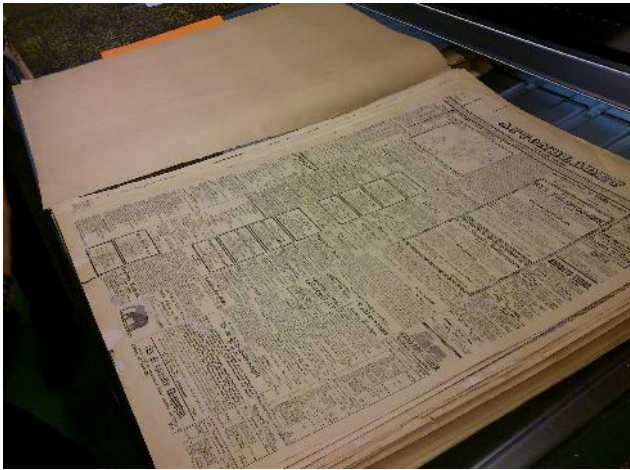
Arkivlänet - såväl klustret som nätverket - avser medverka och arbete i processer som rör den nationella strategin avseende digitalisering - digitalisering av kulturarv - tillgängliggörande/tillhandahållande av digitaliserad information - långsiktigt bevarande av digitaliserat material.

Vi talade efter detta om samverkan Digisam - Arkivklustret, och såg många beröringspunkter och möjligheter till erfarenhetsutbyte, samt eventuella projekt kopplade till Digisam.

Efter lunch fick vi en visning av Digidaily - <http://www.kb.se/om/projekt/Projekt-Digidaily/>

Digidaily är ett utvecklingsprojekt där Riksarkivet tillsammans med Kungliga biblioteket och Mittuniversitetet ska utveckla rationella metoder och processer för digitalisering och texttolkning av dagstidningar.

På det presenterade Karl-Ingvar Ångström ett lokalt digitaliseringsprojekt i Ånge - med syfte att digitalisera bykistor och gårdsarkiv. Presentationen föranledde en diskussion om den lokala nivåns behov vad gäller digitalisering - tillgängliggörande - långsiktigt bevarande. Vi kom även in på vårt projekt att "implementera" CollectiveAccess i kulturarvsportalen.

Kort om portalen och projektet: Portalen Kulturarv Västernorrland - <http://www.kulturarvvesternorrland.se/> ägs och drivs av Murberget Länsmuseum Västernorrland, Länsbiblioteket Västernorrland och Landsarkivet i Härnösand genom samverkansinitiativet ABM Resurs, och med stöd av landstinget och Härnösands kommun. I portalen finns länets digitaliserade kulturarv tillgängligt i form av texter, bilder, länkar osv. Materialet kommer från de samverkande institutionerna, men främst från mindre verksamheter och enskilda. Portalen etablerades under åren med Access - <http://abm.murberget.se/access.html>

Under 2008 - 2011 deltog ABM Resurs i EU-projektet EuropeanaLocal - <http://abm.murberget.se/europeanalocal> och arbetade med att tillgängliggöra delar av materialet i portalen i Europeana-portalen - <http://www.europeana.eu>. I juni 2011 avslutades EL-projektet för vår del och under september har vi påbörjat arbetet med projekt *Kulturarv Västernorrland - med plats för allas kulturarv*. I oktober beviljades projektet medel från Kulturrådet för ett 2-årigt projekt (400 000 kr/år). Genom projektet vill vi vidareutveckla kulturarvsportalen. Bland annat ska vi testa att implementera CollectiveAccess i portalen - <http://collectiveaccess.org/> och utveckla en funktion att erbjuda föreningar etc. en enkel databaslösning och möjligheter att själva visa sitt material i portalen och på sikt kunna leverera det vidare till Europeana.

Dagen började lida mot sitt slut, och vi konstaterade att det pågår många viktiga satsningar i länet som kan finnas som resurs för Digisam - och vice versa. En rad projektidéer ventilerades, och i länet ser vi goda möjligheter till Triple Helix-satsningar.

Vad gäller fortsatt arbete för Arkivklustret så återkommer Johan Åkesson och Märta Molin med förslag på datum för nästa möte, samt dagordning.

Närvarande:

Anders Udd, MKC

Annelie Eriksen, MKC

Rolf Källman, Johanna Berg och Sanja Halling, Digisam

Kenneth Hänström och Lina Marklund, HLA

Anders Nordström, Jonas Moström och Karin Isaksson, SVAR,

Lars-Gunnar Rönnkvist och Johan Åkesson, Länsstyrelsen Västernorrland

Göran Samuelsson och Karen Andersson, Mittuniversitetet,

Märta Molin, ABM Resurs

Torsten Johansson, Kungliga biblioteket

Karl-Ingvar Ångström, Medelpads hembygdsförbund

Text och foto: Märta Molin